

* ГОДИНА XII. *

ПОЗОРИШТЕ

БРОЈ 34.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свака о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

УСПОМЕНА НА ПОК. ПРИЈАТЕЉА. ОД МИШЕ ДИМИТРИЈЕВИЋА.

(Српштак.)

Како што се види, у овоме списку нема „Миле“ ни „Пола вина, пола воде“, које су одмах после његове смрти у „Позоришту“ штампане. Он их није држао за вредне, да се у ред других послова уврсте и штампају.

Драматска му дела штампана су у листу „Позоришту“ и у „Зборнику позоришних дела.“ Од приповедака штампана је приповетка „Суђено“ у подлиску „Заставе“ бр. 15. и 16. од г. 1872., а „Иванчин гроб“ и „Мъетачке тавнице“ у „Јавору.“ Од критика на јавни морал штампана је прва у подлиску „Заставе“ бр. 144. од г. 1871., друга иак („Фрише фире“) у подлиску „Заставе“ бр. 17 од г. 1873. и у листу „Позоришту“, бр. 52. од исте године. Критике на позоришне представе штампана су све у листу „Позоришту.“

Што још имаде заосталога у руко пису, то су сами одломци без књижевне вредности.

После смрти покојникove искушили смо се били на пријатељски договор. Ту је Недељковић саопштио жељу Кости, и ствар буде поверена једноме одбору од тројице, али изведена није ни до данас.

Већ су дванаест година дана, како Косту Трифковић црна, хладна земља покрива, а његових списка немамо још уједно прибраних.

Штета је по књижевност, што овога нема, а грехота је, да је последња скромна жеља тако уваженог књижевника толико дugo неиспуњена.

Но ја ти се, драги пријатељу, заричем, да ћу, макар ја један, око тога настојати.

Од Мише Димитријевића, писца чланака „Успомена на покојног пријатеља“, који су у овоме листу излазили, добили смо ову белешку, односно додатак поменутим чланцима:

У мојим чланцима, штампаним у вашем листу под насловом: „Успомена на покојног пријатеља“, а наиме у IV. чланку, има ово место: „Брод, на који је Коста ступио, звао се „Јозић.“ Исти је брод тога пута путовао из Трста преко Крфа и Цариграда у Одесу. Кад се исти из Одесе натраг враћао, сазрела је већ била у Кости мисао, да се ове беде . . . што пре ослободи,“ и мало даље ово: „У Цариграду му је испало за руком, да се брода опрости . . .“ По овоме би изгледало, да је Коста само један морски пут учинио, и да је у морској служби тек неколико недеља провео. А исти тај чланак завршује се овим речима: „Тако се покојни Коста опростио морског живота, у коме је три четврти године — од јесени 1862. до лета 1863. — у највећој стези и у најтежем раду провео;“ па и у почетку V. чл. стоји: „али су биле изгубљене две године: једна у наутици, а друга на броду.“ Ова последња два места стајала би са оним првим у некој противности. Међутим је ово последње истина, а пут, који се у горњој белешци спомиње, то је пут, што га је Трифковић случајно и први, а и последњи

пут (дакле дванут) чинио, па је отуда по-
метњом она мала и више привидна несу-
гласица изишла. У самим пак белешкама
Костиним има о томе осим саопштенога још
и ово забележено: „Свршив школу у Рјеци
отишао сам у Трст 19. септембра 1862.
Сео на пароброд за Цариград 20. сеп-
тембра 1862. у 2. сата по подне. Дошао
у Цариград ујутру 25. септембра 1862.
Истог дана после подне отишао па барк
„Виче-Тоне“ под капетаном Џованом Вер-

ничем, очекујући барк „Јозић.“ Пароброд
за Цариград задржавао се у Крфу 3 сата,
а у Сири 4.—8. септембра прешао на барк
„Јозић“. — 24. октобра пошао из Цариграда
за Одесу. — 2 децембра дошао у Одесу. — 1. јануара натраг у Цариград,
дошао 12. — Кренуо се за Ливорно 14.
јануара.“ Ова аутентична белешка разја-
сниће горњу несугласицу, за то би добро
било, да је саопштите.“

Прослава 25-годишњег глумовања Иване Сајевићке.

(Наставак.)

10. Ловор-венац с патнисом: „Ивана Сајевић, Београд 4. нов. 1887 Дружина краљ. српског народног позоришта.“

11. Казета са сребрником, од друштва „Квак“.

12. Ловор венац и слика, од редитеља В. Ј. Антона.

13. Ловор-венац са патнисом: „Иванки Сајевић, Марија и Милош Цветић, Београд, 4. нов. 1887.“

14. Казета сребрнице, од кумчеста, Павиће Варжићке.

15. Кита цвећа, од породице Јулија Шеное.

16. Ваза од мајолике са Макарт-китом, од дра Бањавчића.

17. Кита цвећа, од Ст. ил. Милетића и Мл. ил. Туцића.

18. Красно везен рубац, од гђе Брани.

19. Велика слика свечарице живим бојама, од мужа јој Шандора.

Цели призор био је праћен бурним клича-
њем опћинства, а са галерије били су бацани
отисци Харамбанићева сонета, који у целини
гласи:

Врлој уметници и другарици

Ивана Сајевићки
пригодом њене 25-годишњице.

Мало ком је на том божјем свету

Од небеса таква слава дана,
Ко што Ти ју славиш овог дана,
А још чизи, у живота цвету;

Четврт века у заносну лету

Ти си кано вида богодана
Све до сада од детинства рана
Неговала уметност нам свету.

У признавање Твога рада свега
Харношћу Те сад Твој народ срета,
На Те слави кано и Ти њега;

А и ми Ти своја чувства света
Изричено, молећ' Свевишњега:
Да поживиш јоштер много лета!

Загреб 16. студенога 1887.

Чланови хрватске драме.

Напослетку учини застор својим спуштањем
крај већ „американском одушевљењу“. За тим је
дошла представа, о којој некемо говорити, јер
критика у таквом часу била би неумесна.

Накрају истога чина чекало је свечарицу још
једно изменење. Сењанин, Милош Жагар донесе
красну адресу Сењаца израђену код тамоњег
штампара и књиговесца Лустера, која је стигла
експресно за време представе, те у целости гласи:

„Милостивој госпођи Ивани Сајевић, глуми-
ци-уметници хрватскога земаљскога позори-
шта у Загребу. Пригодом 25-годишњег њезиног
глумачко-уметничког деловања на дан 16. сту-
деног 1887. у знак штовања — Сењани.“

Милостива госпођо! Поводом Вашег два-
десетпетгодишњег глумачко-уметничког деловања
не можемо ни ми, а да се не придржимо слави
целога народа, који Вас овом приликом велича.

Како да се не сетимо дражесне „Маце“,
шаливе „Руже“ и „Госпође Гилдернове“, како
да заборавимо достојанствену „Јелисаву, кра-
љицу енглеску“ и чувствују „Госпођу Бернар-
дову“ крај „Феброније Петровне Попиљушкиње“,
„Цецилије“, „Марије Гризинг“, „Госпође Тирије“
и „Маркезије де Болије“, које сте особе Ви.
лична уметнице, ове јубилејске своје године
приказивали у нашем стаородревном граду, толи
наравно, толи уметно!

Секајуће преугодно Вашег боравка међу
нама, тер Вашег уметничког деловања, кличмо
Вам из дна дуне: Живила нам и деловала још
много година на свом просветном пољу, које ће
Вам домовина данас поснати цвећем захвале и
величаша. Живила!“ Долазе 103 потписа.

Одушељењем попратило је опћинство пре-

дају адресе, те дало још једном одушка свом чувству у поклицима и пљескању.

После представе напуниле се просторије „Кола“ дунком. А када је свечарица, која је још неке гратулације у красно уресеној од другарица јој гардероби примила, дошла, те прошла између столова, поздравило је сакупљено дру-

штво бурним клицањем. Када се ово умирило, диже се равнатељ драме Мандровић, те поздрави лепим словом госте, који су се у толиком броју одавали позиву глумаца. А да буде ред, имenuje по старом хрватском обичају столаравнитељем одвет. перовођу Граховца, који је ту част уз живу акламацију гостију и примио.

(Свршиће се.)

ЛИСТИЈИ.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У Н. САДУ.

(Доктор Клаус. Шаљива игра у 5 чинова, написао Ј. Аронж, превео Сава Петровић. Приказана 26. новембра о. г.)

Када се тај комад пре две године дана приказао први пут на нашој позорници, допао се публици, која се тада доста насмејала комичним људима и комичним ситуацијама. И сада је тај комад исте добре среће био, јер је публику јако одбровољио. Томе је много допринела и жива, складна игра наших глумаца који су имали доста прилике да покажу шта ваљају, па су то и учинили. Г. Лукић знао је потпуно израза дати комичном карактеру Гризингера. Г. Милојевић (др. Клаус) вешто је извео све особине ћудљивог, настралог доктора, који за љубав своме задатку занемарује своју породицу. Г. Добриновића (Љубовски) била је права наслада гледати како „тако званим“ хумором изводи надриученог кочијаша. Комична му је била озбиљност, кад прегледа болесника, а још комичније очајање му, кад оно мисли, да је медицином својом отиралио на други свет сељака, који је у њега трајио лекарске помоћи. Сваки гред, сваки поглед, сваки покрет му наводио је публику на смех. Гђа Ј. Хацићева била је изврсна Јулија, а у другом чину, онако мимогред буди речено, имала је врло укусну елегантну тоалету. Г. Димитријевић одиграо је Бодена, тог безносличара и бонвиvana, који после постаје човек на свом месту, лако, природно. Гђа З. Милојевићка вешто је приказала докторку, која се одала својој судбини. Лепо је умела и зевати и заспрати. Гђа М. Максимовићева (Ема) има еминентна дара за наивну струку, само јој се ваља чувати, да не постане једнострана, а то ће бити, ако стане изводити све своје улоге по једној шаблони. Г. Марковић добро је изгледао као Герстел и добро је одиграо мало неспретног човека, кога љубав мори. Г. Ј. Добриновићка (Маријана) била је као увек на свом месту. То старо гунђаво, језично створење не може се већ прикладније и истинитије приказати. Г. С. Миљковићка (Шлингенова) лепо је изгледала и одиграла заједљиву госпу. Г. Васиљевић (Херман),

Г. Кестерчанек (Колмар) болесни сељак, гђа Д. Николићева (Августа), и г. В. Димитријевић (Јаков) учинили су од својих малих улога све, што се од њих могло учинити. —р—

(Концерат Душана Јанковића.) Наш стари знанац Душан Јанковић, који је пре две године дана давао концерат с лепим успехом на нашој позорници и који је од то доба изучио Пиводијеву музичку школу у Прагу, приређује сутра у среду 2 (14.) децембра о. г. у српском народном позоришту у Новом Саду концерат уз суделовање гђе Милке Максимовићеве и г. Х. Доубека.

Распоред је томе концерту:

1. Каватина из опере „Фауста“, од Гунода, пева г. Душан Јанковић.
- 2 „Добру ноћ,“ од Дворжака, пева г. Душан Јанковић
3. Увертира из „Норме“, за четири руке, свирају на гласовиру гђа М. Максимовићева и г. Х. Доубек.
4. Арија из „Отмице из сераља“, од Моцарта и
5. „Српске народне песме“, од К. Станковића, пева г. Душан Јанковић.
6. Дуо из четвртога чина из „Трубадура“ од Вердија, певају гђа М. Максимовићева и г. Душан Јанковић.
7. „Српска симфонија“, од Х. Доубека, свира на гласовиру компониста.
8. Арија из „Отела“, од Вердија, пева г. Душан Јанковић.
9. „Растанак“, од Маринковића, пева г. Душан Јанковић.

Улазне цене су обичне. Улазнице се могу добити у позоришној писарници од 9—12 пре и од 3—5 са сати после подне, а о дану концерта увече на каси.

Надамо се од нашег света, који воли песму и свирку, да ће многобројном посетом својом знати засведочити, да зна ценити и уважавати труде и науке човека, који је уметничким певањем својим знао стечи имена и гласа себи и у страном снету.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

15. ПРЕДСТАВА.

У ПРЕТИЛАТИ 11.

У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 1. ДЕЦЕМБРА 1887.

По други пут:

ФАУСТ.

ТРАГЕДИЈА У 6 РАЗДЕЛА, НАПИСАО В. ГЕТЕ, ПРЕВЕО МИЛАН САВИЋ, ЗА СРПСКУ ПОЗОРНИЦУ УДЕСИО А. ХАЦИЋ. (РЕДИТЕЉ: МИЉКОВИЋ.)

ОСОБЕ:

Фауст	Миљковић.
Вагнер, његов фамулус	Милојевић.
Мефистофелес	Ружић.
Дух	Лукић.
Зао дух	Лазић.
Ученик	В. Димитријевић.
Валентин, војник	Васиљевић.
Маргита	Л. Хацићева.
Марта	Ј. Добриновићка.
Први { занатлијски момак	Кестерчанек.
Други {	Врга.
Прва { служавка	Д. Николићева.
Друга {	* * *
Први { грађанин	М. Димитријевић.
Други {	Марковић.
Прва { девојка	М. Максимовићева.
Друга {	С. Миљковићка.
Вештица	З. Милојевићка.

У четвртак 3. децембра: „ГРЕНГОАР“. Позоришна игра у 1. чину, од Т. Банвиља, првео Јован Ђорђевић. — За тим први пут: „ПОКЛОН“. Шаљива игра у 1 чину, од К. А. Гернера, првео Сава Петровић.

В. Димитријевић излази данас на позорницу последњи пут као члан српске народне позоришне дружине.

Улазнице могу се добити у позоришној писарници од 9—12 пре и од 3—5 са хата после подне, а увече на каси.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.

(B. dt. fiz.)